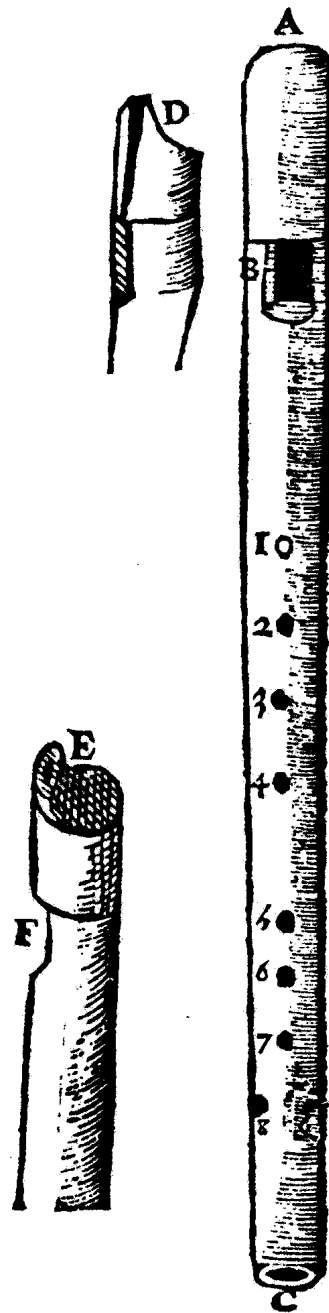

BLOKKI

1/2009

SISÄLLYS

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS	3
HALLITUS ESITTELYSSÄ	4
HAASTATTELUSSA LEENA SINIRANTA-OLLBERG	6
TUNNELMIA PIKKUJOULUISTA	9
KONSERTTIKALENTERI	11

BLOKKI
Suomen nokkahuiluseura ry:n lehti
1/2009
28.01.2009

Päätoimittaja Anna Lehto
sihteeri@nokkahuilu.fi

www.nokkahuilu.fi

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

Hyvää uutta vuotta lukijat,

Tervetuloa Suomen nokkahuiluseuran upouuden lehden, Blokin lukijaksi. Lehti saa nimensä nokkahuilun suokappaleen osasta, joka muodostaa äänen syntymiseen tarvittavan, kapean ilmaputken. Toisaalta blokki kuvastaa kaikkia teitä, jotka seuraan ovat liittyneet. Yhdessä saamme enemmän aikaan!

Suomen nokkahuiluseuran ensimmäinen toimintavuosi käynnistyi mediapainotteisesti: saimme internetsivumme toimimaan (www.nokkahuilu.fi) ja lehden postitetuksi jäsenille. Taiteellisempaa ja yhteisöllisempää toimintaa tulevana vuonna ovat tapahtumapäivä Helsingissä (18.4.2009) sekä joulukuussa pidettävä joulukonsertti. Tapahtumapäivästä saatte lisätietoa seuraamalla seuran nettisivuja tai lukemalla nokkahuilulistan sähköpostitiedotteen aina kun se sähköpostilaatikkoonne kolahtaa. Tässä vaiheessa voin kuitenkin luvata mielenkiintoisia luentoja, työpajan ja konsertin. Toivottavasti pääsette kaikki paikalle.

Nokkahuiluelämä Suomessa on aktivoitunut hurjasti 2000-luvulla. Ammattilaisten kamarimusiikkiyhdytys ja solistiesiintymiset sekä lukuisat aikuisharrastajat ja musiikkiopistoissa soittavat lapset ovat tuoneet nokkahuilun yleisön tietoisuuteen. 1970-luvulla alkanut nokkahuilunsoittajien korkeakoulukoulutus kantaa nyt hedelmää pätevien opettajien ja laadukkaitten soittajien muodossa.

Valitettava totuus on kuitenkin, että kenttä on kovin pirstoutunut ja (pää)kaupunkikeskeinen. Miten saisimme vietyä nokkahuilutietoutta ympäri Suomen? Suurena tavoitteena olisi nokkahuilun tunnetuksi tekeminen siten, että nokkahuilu olisi soitin muiden joukossa, eikä vain koulu- tai harrastelijasoitin. Nokkahuilun tunnettuus pitäisi kääntää vahvuudeksi, ja toivottavasti nokkahuiluseurasta ja varsinkin sen jäsenistä on apua tämän haasteen voittamisessa. Toivotan tapahtumarikasta vuotta 2009 ja toivon, että viihdytte uuden seuran jäsenenä! On todella hienoa, että olette lähteneet toimintaan mukaan.

Eero Saunamäki
Suomen nokkahuiluseuran hallituksen puheenjohtaja
puheenjohtaja@nokkahuilu.fi

HALLITUS ESITTELYSSÄ

Olen Eero Saunamäki, muusikko ja nokkisseuran puheenjohtaja Helsingistä. Toimin saksofonisektion varapäänjohtajana Kaartin soittokunnassa, opetan nokkahuilukamarimusiikkia Sibelius-Akatemiassa ja teen kaikenlaisia esiintymisiä yksin ja yhdessä muiden kanssa. Nokkahuilua olen soittanut melkein 25 vuotta, ja tykkään kovasti puuhastella nokkahuilunykymusiikin parissa. Perinteisempi barokkiohjelmisto kiinnostaa toki myös, ja tällä hetkellä yleinen innostus kaikenlaiseen tekemiseen nokkahuilun parissa on suuri. Puheenjohtajana toimin hallituksen alkuvoimana sekä innoittajana ja yritän pitää pyörät pyörimässä. Kohti uusia seikkailuja!

Varapuheenjohtaja Riikka Holopainen on monipuolinen musiikin ammattilainen. Nokkahuiluopintojen lisäksi Riikalla on takanaan myös pianonsoiton ja musiikkikasvatuksen opintoja, ja Sibelius-Akatemiassa hän on suorittanut musiikin maisterin tutkinnot sekä musiikkikasvatuksen että esittävän säveltaiteen koulutusohjelmasta (solistisena pääaineena nokkahuilu). Tällä hetkellä Riikka työskentelee musiikkitoimittajana YLE Radio 1:ssä sekä nokkahuilunsoitonopettajana Käpylän musiikkiopistossa. Free lance-muusikkona Riikka esiintyy useissa eri kamarimusiikkikokoonpainoissa sekä solistitehtävissä eri puolilla Suomea.

Olen Anna Lehto ja hoidan Suomen nokkahuiluseura ry:n sihteerin hommia. Vastuualueelleni kuuluu myös Blokki-lehden toimittaminen, joten otan mielelläni vastaan kaikenlaisia juttuideoita! Toimin tällä hetkellä nokkahuilunsoitonopettajana kolmessa eri musiikkiopistossa pääkaupunkiseudulla sekä sen ulkopuolella. Muusikkona nautin erityisesti erilaisista kamarimusiikkiprojekteista monipuolisten ja taitavien soittajien kanssa. ”Nykkärikärpänen” on päässyt puraisemaan myös minua, eli soitan tosi mielelläni aikamme nokkahuilumusiikkia. On tärkeää, että nokkahuilu on taidesoittimena monipuolisesti esillä, ja ainakin sivulta 11 löytyvän konserttikalenterin perusteella tilanne näyttää hyvältä!

Yhdistyksen taloudenhoitaja Reetta Varjonen-Ollus on espoolainen nokkahuilisti, joka musiikkiopiston jälkeen on kolunnut läpi sekä Helsingin konservatorion että Sibelius-Akatemian, josta suostui valmistumaan vihdoin keväällä 2008. Nokkahuilun lisäksi hän soittaa ja esiintyy myös barokkioboella ja traversolla. Opetettuaan nokkahuilunsoittoa Pitäjänmäen, Käpylän ja Kallion musiikkiopistoissa sekä yksityisesti, hän on päätenyt ansaitsemaan elantonsa tällä hetkellä pääosin toimistotöissä. Hän on viime aikoina konsertoinut erityisesti yhdessä cembalisti Anna Hämäläisen kanssa Duo Aretena, ja uusien konserttien toteuttaminen ja suunnittelu on jatkuvasti käynnissä.

Hallituksen jäsen Petri Arvo vastaa seuran nettisivujen webmasteroinnista (kannattaa käydä ihailmassa sivujen tyylikästä ulkoasua osoitteessa www.nokkahuilu.fi). Petri vietti hiljattain vaihto-opiskelijavuoden Amsterdamissa. Käytyään suorittamassa A-tutkinnon Sibelius-Akatemiassa viime syksynä Petri lähti jatkamaan opintojaan Amsterdamin Sweelinck-konservatorioon Paul Leenhoutsin oppilaaksi. Musiikkijuttujen lisäksi Petri harrastaa aktiivisesti capoeiraa.

HAASTATTELUSSA LEENA SINIRANTA-OLLBERG

Leena Siniranta-Ollberg teki 1970-luvulla rohkean tempun ja pyrki opiskelemaan Sibelius-Akatemiaan ensimmäisenä pääaineisena nokkahuilistina. Blokin haastattelussa Leena kertoo opiskeluaajoistaan sekä työstään soitonopettajana. Leena pyörittää Lahden seudun nokkahuiluelämää opettamalla Lahden konservatoriolla, musiikkiopistossa sekä kamarimusiikkipainotteisesti myös ammattikorkeakoulun puolella.

Tärkeä henkilö Leenan nokkahuilistin uran alkutaipaleella oli Levyraadistakin tuttu kasvo Klaus Järvinen. Leena kävi oppikoulua 1960-luvulla Oulunkylän yhteiskoulussa, jossa Järvinen oli juuri aloittanut vastavalmistuneena ja innokkaana musiikinopettajana. Järvinen oli klarinetinsoiton ohella opiskellut Sibelius-Akatemiassa myös nokkahuilunsoittoa Fabian Dahlströmin johdolla.

“Klasu päätti perustaa nokkahuiluyhtyeen. Meitä oli mukana kuusi soittajaa, ja kellään ei oikein ollut kokemusta nokkahuilunsoitosta. Silti meillä oli heti käytössä erikokoiset soittimet - tenorit ja bassotkin.”

Leena soitti yhtyeessä alttonokkahuilua. Järvinen ostatti Leenalle Fabian Dahlströmin “Flauto dolce”-nokkahuilukoulun, jota Leena opiskeli itsekseen.

“Minulla ei ole minkäänlaista musiikkiopistotaustaa. Klasu antoi jonkin verran yksityistunteja, mutta opiskelin pitkälti itsenäisesti. Pyrin sitten suoraan Akatemialle nokkahuilulla.”

Leena opiskeli myös viulunsoittoa usean vuoden ajan Sibelius-Akatemian nuorisokoulutuksessa. Oulunkylän yhteiskoulu keräsi mainetta musiikkipainotteisena opinahjona, joten koulutovereiden joukossa oli paljon innostuneita ja taitavia soittajia.

“Meillä oli myös barokkiyhtyeitä, joilla soitimme triosonaatteja ja sen sellaista. Soitin sekä viulua että nokkahuilua. Cembaloita ei tietenkään ollut, mutta sähköurut ajoivat hyvin continuosoittimen asiaa!”

Ammattiopiskelijaksi Sibelius-Akatemiaan

Koulun päätyttyä Leena piti vuoden mietintätauon.

“Minulla oli jonkin verran opetusta ja mietin vähän muita vaihtoehtoja. Musiikki ei ollut mikään automaattinen valinta.”

1960–70-lukujen vaihteessa kiinnostus vanhaan musiikkiin lisääntyi myös Suomessa. Sibelius-Akatemiaan saatiin nokkahuilun tutkintovaatimukset vuonna 1974. Yhtään pääaineista nokkahuilunsoiton opiskelijaa talossa ei vielä kuitenkaan ollut.

“Klasu soitti Olli Ruottiselle ja kysyi voisiko Akatemiaan tulla pyrkimään nokkahuilulla. Ruottisen vastaus oli, että pyrkimään vaan.”

Leena aloitti ammattiopinnot vuonna 1975 ja soitti ensin vuoden Olli Ruottisen ohjauksessa ennen siirtymistä Rabbe Forsmanin oppilaaksi. Vaikka Leena oli ainoa nokkahuilisti, ei opiskelu sentään ollut aivan yksinäistä puurtamista.

“Kirkkomusiikkia opiskelleet Martti ja Liisa Sirviö soittivat myös nokkahuilua sivuaineena. Opintojeni puolivälissä mukaan tulivat myös Puhakan Jari ja Silénin Pekka - hekin aluksi sivuaineisina opiskelijoina.”

Kamarimusiikkia tehtiin modernien soittimien kanssa.

“Mitään gamboja tai barokkiviuluja ei siihen aikaan vielä Akatemialla ollut. Cembaloitakin oli äärettömän vähän, mutta Elina Mustonen ja Anssi Mattila opiskelivat jo siihen aikaan talossa. Heidän kanssaan soittelin yhdessä.”

Vuonna 1981 suoritettua diplomitutkintoa Leena muistelee hyvillä mielin. Ohjelmassa oli Bachia, Casteltoa, Telemannia, Lindeä ja Vivaldia.

“Oli hauska huomata, että eräessä viime syksynä Akatemialla suoritettussa A-tutkinnossa oli lähes sama ohjelma kuin omassa tutkinnossani. Löysin vähän aikaa sitten oman diplomini nauhoituksen. Aluksi ihmettelin, että kukahan tässä oikein soittaa, kunnes tajusin että tämähän on minun tutkintoni!”

“On tärkeää myös opettaa itseään”

Opetustyöt Leena oli aloittanut jo opiskeluaikoinaan Vantaan ja Hyvinkään musiikkiopistoissa sekä Oulunkylän yhteiskoulussa. A-tutkinnon ja ensikonsertin jälkeen työkuviot laajenivat. Sulhanen oli jo aiemmin muuttanut Keski-Suomeen, ja Leena päätti lähteä perässä.

“Lähdin Jyväskylään ja kaivoin puhelinluettelosta Keski-Suomen konservatorion rehtorin numeron. Soitin ja esittäydyin, kerroin olevani pätevä nokkahuilisti ja kysyin olisiko töitä tarjolla. Siellä oli nokkahuilisteja aiemmin opettanut viulisti, joten rehtori otti minut mielellään töihin. Tässä vähän esimerkkiä nuoremmille: rohkeasti vaan soittamaan rehtoreille! Tosin siihen aikaan pätevistä nokkahuiluopettajista oli pulaa.”

Opettaminen on ollut Leenalle mieluista työtä. Vuosien varrella oma opetustyyli on muuttunut paljon.

“Alussa ammattitaidottomuuden korvasi innostuneisuudella. Kaikki oli uutta, piti itse tutkia eikä kukaan antanut vastauksia. Olisi myös nykyään tärkeää etsiä itse vastauksia ja opettaa itseään.”

Itseopiskelijän tausta toi haasteita myös omiin ammattiopintoihin: aluksi oli vaikeaa ottaa tietoa vastaan.

“Saatoin olla hankala oppilas. Mutta kun oppii kantapään kautta niin oppi menee paremmin perille. Nykyään on saatavilla paljon levyjä, ja tietoa ei tarvitse kaivaa samalla tavalla kuin aikaisemmin. Opetus on enemmän opettajan vastuulla.”

Opetustyössä Leena kokee tärkeiksi sellaiset hetket, kun huomaa, että musiikki opettaa lapselle muutakin kuin nuotteja ja sormituksia.

“Nykyään pitäisi kaikki oppia heti. Musiikki opettaa pitkäjänteisyyttä, ja se on nykyajan lapsille tärkeää, kun elämä on muuten kuin pikakelausta. Ja tietysti aina on hienoa jos joku oppilas edistyy hyvin ja jatkaa jopa ammattiopintoihin.”

Monien muiden tavoin Leenaa harmittaa, että nokkahuilua leimaa edelleen kouluosoittimen maine.

“Kasvoin itse sellaisessa ympäristössä, jossa nokkahuilu oli soitin siinä missä muutkin. Olen sitä mieltä, että pitää vain jaksaa sitkeästi tuoda esiin omaa näkemystä nokkahuilusta. Esimerkin voima on tärkeä. On uskomatonta, etteivät musiikinopettajat yhtään perehdy nokkahuiluun eikä Akatemiolla musiikinopettajiksi opiskeleville opeteta nokkahuilunsoittoa pakollisena aineena.”

Taiteellinen koti-ihminen

Kymmenen vuotta sitten vanhan musiikin näkyvyys oli Lahdessa vielä aktiivista, mutta nykyään piirit ovat pienentyneet ja konsertit vähentyneet.

“Pyrin kyllä itse konsertoimaan ihan senkin takia, että tulee harjoiteltua. Modernin puolen soittajat ovat innostuneita tekemään kamarimusiikkia, mutta continuoryhmän kokoaminen on vähän hankalaa.”

Leena toivottaakin innostuneita nokkahuilisteja tervetulleiksi konsertoimaan Lahteen.

“Cembaloita ja tiloja löytyy paljon. Rahasta on tietysti aina puute, mutta esimerkiksi opiskelijoiden kannattaa tulla pitämään harjoituskonsertteja vaativien tutkintojen alla.”

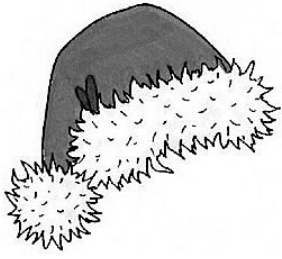
Vapaa-aikanaan Leena harrastaa joogaa ja puuhailee mielellään kodin askareiden ja puutarhanhoidon parissa. Kuvataiteet ja piirtäminen ovat aina olleet sydäntä lähellä, joten uutena harrastuksena on myös maalauskurssilla käyminen.

“Oppiminen on hauskaa kun ei ole pakko osata.”

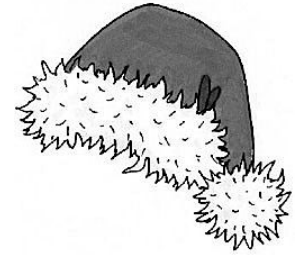
Leena on mielissään siitä, että uusi nokkahuiluseura kokoaa yhteen ammattilaiset ja harrastajat.

“Nokkahuiluyhdistys on oikein tervetullut. Koetetaan jaksaa pitää lippua korkealla!”

Teksti: Anna Lehto

TUNNELMIA PIKKUJOULUISTA

Suomen nokkahuiluseuran pikkujoulutapaaminen pidettiin sunnuntaina 14.12.2008 ravintola Vltavassa Helsingissä. Monenmoiset joulukiireet karsivat osanottajien määrää, mutta muutama innokas nokkahuilisti sentään kokoontui jutustelemaan glögimukien äärelle. Nokkahuilujuttujen lisäksi puheenaiheet pyörivät luonnollisesti lähestyvän loman ja joulunvieton ympärillä.

Vltavan glögi lämmitti mukavasti pakkaspäivänä, mutta maku jakoi hieman mielipiteitä. Ainakin sihteerin mielestä alkoholiton versio maistui enemmänkin lämmitetyltä marjamehulta, mutta jälkimausta löytyi kuitenkin jotakin jouluista. Plussaa vaativa raati antoi sen sijaan hausalle tekotakalle, joka hokkasi lämpöä nokkahuilupöydän vieressä.

Eero ja Leena

Suomen nokkahuiluseuran joulusuunnitelmiin vuodelle 2009 kuuluu ainakin joulukonsertti. Sitä ennen tiedossa on kuitenkin kaikenlaista muuta ohjelmaa, esimerkiksi huhtikuinen tapahtumapäivä. Tiedotusta kannattaa seurailta seuran nettisivuilta.

Tunnelmasta nauttivat myös Reetta ja Anna.

**Mollenhauerin ja Moeckin nokkahuilut
löydät meiltä:**

www.soitinlaine.fi

29.1 klo 14 Sibelius-Akatemia, Töölönkatu 28, Helsinki
Säveltäjä Pasi Lyytikäinen kertoo Eero Saunamäelle säveltämästään nokkahuilusoolosta, Saunamäki esittää teoksen. Mukana myös harmonikansoittaja Veli Kujala.

6.2 klo 19 Helminmusiikkia-konserttisarja, Keravan seurakuntakeskus, Papintie 6.
Trio HOP! (Haapamäki, Orasmaa, Pelli) London Baroque

15.2 klo 18 Roihuvuoren kirkko, Helsinki
Trio Aulos (Anna Lehto ja Eero Saunamäki, nokkahuilut & Mikko Ikäheimo, teorbi) ja Helsinki Guitar duo (Mikko Ikäheimo ja Rody van Gemert)
Barokin triosonaatteja, kitaramusiikkia

25.2 klo 19 Lauttasaaren musiikkiopisto, Myllykalliontie 3, Hki. Trio HOP! (Haapamäki, Orasmaa, Pelli) London Baroque

8.3 klo 19 Kemijärven Kulttuurikeskus. Bravade-nokkahuilukvartetti (Fagerlund, Fred, Haapamäki, Kangasniemi) Liput 10, 8 ja 5 euroa. (järj. Kemijärven Konserttiyhdistys r.y.)

15.3 klo 18 Olarin kirkko, Espoo. Bravade

28.3 klo 11 Kirkko soikoon -festivaali, Helsingin Tuomiokirkon krypta, Kirkkokatu 18.
Baccano-barokkiyhtye (Lindeberg, Haapamäki, Kinnarinen, Seppänen, Mäkinen, Palviainen) Purcell & Händel

31.3 klo 15 Kouvolan seurakuntakeskuksen Maria-sali
Trio Aulos: Anna Lehto ja Eero Saunamäki, nokkahuilut, Mikko Ikäheimo, teorbi ja kitara & Miika Jämsä, tuuba
Barokkisonaatteja (Detri, Roman, Telemann), Räisänen, Leinonen (kantaesitys)
Osa Puhallinpäivien (www.puhallinpaivat.fi) ohjelmaa

6.4 klo 19 Vantaan Pyhän Laurin kirkko, Kirkkotie 45. Baccano-barokkiyhtye (Lindeberg, Haapamäki, Kinnarinen, Seppänen, Mäkinen, Palviainen) Purcell & Händel

17.4 klo 18 Tapiolan kulttuurikeskuksen lämpiö, Kultturi aukio 2, Espoo
Flauto Dolce –nokkahuiluyhtye (joht. Satu Parkkonen) Rose, Maute, Thorn, Boyce

19.5 klo 19 Forum box, Ruoholahti, Helsinki
Trio Aulos. Detri, Roman, Telemann, Räisänen, Länsiö (kantaesitys)

5.6 klo 20 ja 21.30 Suomenlinna, Merisotakoulun planetaario
Eero Saunamäen soolokonsertti

7.6 klo 20 Halikon kirkko. Trio HOP! (Haapamäki, Orasmaa, Pelli) London Baroque

24.6 klo 21 Paraisten urkupäivät, Agricola-kappeli, Parainen. Baccano-barokkiyhtye (Lindeberg, Haapamäki, Seppänen, Mäkinen) Purcell & Händel

28.7 klo 20.00 Herttoniemen kirkko. Bravade (Metrolla Musiikkiin)

3.10 Sigyn-sali, Turku. Laivaston soittokunta, johtaa Andreas Hansen
Eero Saunamäki, nokkahuilu
Karkoff: Konsertto nokkahuilulle ja puhallinorkesterille

20.12 klo 18 Inkoon kirkko. Bravade

